

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: salbih@bih.net.ba

Broj: 01-05-16-1-528/14

Datum: 01.07.2014. godine

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zastupnički dom

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 02-07-2014			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01-16-1-528/14			

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2013. godinu

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2013. godinu, prema sljedećem:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
4. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
5. Agencija za javne nabave BiH
6. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
7. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
8. Agencija za osiguranje u BiH
9. Agencija za policijsku potporu
10. Agencija za poštanski promet BiH
11. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
12. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH
13. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
14. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH
15. Agencija za sigurnost hrane u BiH
16. Agencija za statistiku BiH
17. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
18. Agencija za unaprjeđenje inozemnih investicija u BiH
19. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
20. Arhiv BiH
21. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
22. Centar za uklanjanje mina u BiH
23. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
24. Direkcija za ekonomsko planiranje
25. Direkcija za europske integracije

26. Direkcija za koordiniranje policijskih tijela BiH
27. Državna agencija za istrage i zaštitu
28. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
29. Fond za povratak
30. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
31. Granična policija BiH
32. Institucija ombudmana za zaštitu potrošača u BiH
33. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
34. Institut za akreditiranje BiH
35. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
36. Institut za mjeriteljstvo BiH
37. Institut za nestale osobe BiH
38. Institut za standardizaciju BiH
39. Jedinica za implementaciju Projekta za izgradnju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH
40. Komisija za koncesije BiH
41. Konkurencijsko vijeće BiH
42. Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.
43. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
44. Ministarstvo civilnih poslova BiH
45. Ministarstvo financija i trezora BiH
46. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
47. Ministarstvo obrane BiH
48. Ministarstvo pravde BiH
49. Ministarstvo sigurnosti BiH
50. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
51. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
52. Odbor državne službe za žalbe
53. Parlamentarna skupština BiH
54. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
55. Pravobraniteljstvo BiH
56. Predsjedništvo BiH
57. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
58. Služba za poslove sa strancima
59. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
60. Središnja harmonizacijska jedinica MFT BiH
61. Središnje izborno povjerenstvo BiH
62. Sud BiH
63. Tužiteljstvo BiH

64. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
65. Uprava za neizravno oporezivanje BiH
66. Ured koordinatora za reformu javne uprave
67. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH
68. Ured za razmatranje žalbi BiH
69. Ured za veterinarstvo BiH
70. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
71. Ustavni sud BiH
72. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Napominjemo kako su sva dostavljena izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2013. godinu, dostupna na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saiblh@bih.net.ba

Broj: 01-05-16-1-528/14

Datum: 01.07.2014. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 02-07-2014			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
02-16-1		298	11

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2013. godinu

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2013. godinu, prema sljedećem:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
4. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
5. Agencija za javne nabave BiH
6. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
7. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
8. Agencija za osiguranje u BiH
9. Agencija za policijsku potporu
10. Agencija za poštanski promet BiH
11. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
12. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH
13. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
14. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH
15. Agencija za sigurnost hrane u BiH
16. Agencija za statistiku BiH
17. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
18. Agencija za unaprjeđenje inozemnih investicija u BiH
19. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
20. Arhiv BiH
21. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
22. Centar za uklanjanje mina u BiH
23. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
24. Direkcija za ekonomsko planiranje
25. Direkcija za europske integracije

26. Direkcija za koordiniranje policijskih tijela BiH
27. Državna agencija za istrage i zaštitu
28. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
29. Fond za povratak
30. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
31. Granična policija BiH
32. Institucija ombudmana za zaštitu potrošača u BiH
33. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
34. Institut za akreditiranje BiH
35. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
36. Institut za mjeriteljstvo BiH
37. Institut za nestale osobe BiH
38. Institut za standardizaciju BiH
39. Jedinica za implementaciju Projekta za izgradnju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH
40. Komisija za koncesije BiH
41. Konkurencijsko vijeće BiH
42. Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.
43. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
44. Ministarstvo civilnih poslova BiH
45. Ministarstvo financija i trezora BiH
46. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
47. Ministarstvo obrane BiH
48. Ministarstvo pravde BiH
49. Ministarstvo sigurnosti BiH
50. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
51. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
52. Odbor državne službe za žalbe
53. Parlamentarna skupština BiH
54. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
55. Pravobraniteljstvo BiH
56. Predsjedništvo BiH
57. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
58. Služba za poslove sa strancima
59. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
60. Središnja harmonizacijska jedinica MFT BiH
61. Središnje izborno povjerenstvo BiH
62. Sud BiH
63. Tužiteljstvo BiH

64. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
65. Uprava za neizravno oporezivanje BiH
66. Ured koordinatora za reformu javne uprave
67. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH
68. Ured za razmatranje žalbi BiH
69. Ured za veterinarstvo BiH
70. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
71. Ustavni sud BiH
72. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Napominjemo kako su sva dostavljena izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2013. godinu, dostupna na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H. Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
ВИСОКОГ СУДСКОГ И ТУЖИЛАЧКОГ САВЈЕТА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2013. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-07-16-1-482/14

Сарајево, јуни 2014. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	5
	1. Увод	5
	2. Поступање по ранијим препорукама	5
	3. Систем интерних контрола	6
	4. Буџет	7
	5. Планирање и извјештавање о раду	9
	6. Преглед расхода буџета	10
	6.1 Текући издаци	10
	6.2 Капитални издаци	14
	6.3 Вишегодишња капитална улагања	14
	7. Биланс стања	15
	8. Јавне набавке	15
	9. Остало	18
	10. Кореспонденција	20
III	ПРИЛОГ	21
	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА	21
	Преглед расхода буџета за 2013. годину	
	Биланс стања на 31.12.2013. године	
	Изјава о одговорностима руководства	

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Увод

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланса стања, прегледа прихода, примитака и финансирања, прегледа расхода буџета по економским категоријама, посебних података о платама и броју запослених, прегледа динамике запошљавања, прегледа сталних средстава у облику ствари и права, прегледа капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио) у **Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Савјет) за годину која се завршава 31. децембра 2013. године.

Поред финансијских извјештаја, предмет ревизије била је и усклађеност пословања Савјета са одговарајућим законима и прописима који имају утицаја на финансијске извјештаје за 2013. годину.

Одговорност руководства

Руководство Савјета је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за текућу фискалну годину, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност укључује и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Поред одговорности за припрему и презентацију финансијских извјештаја, руководство Савјета је одговорно за пословање у складу са одговарајућим законима и прописима и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и примјенљивим Оквиром Међународних стандарда врховних ревизионих институција (ISSAI). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола.

Поред одговорности за изражавање мишљења о финансијским извјештајима, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, по свим битним питањима, усклађене са одговарајућим законима и прописима. Ова одговорност укључује обављање процедура како би добили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене које су одређене законом и прописом. Ове процедуре укључују процјену ризика од значајних неслагања са законима и прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Савјета приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза, прихода и расхода на 31.12.2013. године и извршење буџета за годину која се завршила на наведени датум у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Савјета у току 2013. године биле су у свим значајним аспектима усклађене са одговарајућим законима и прописима.

Истицање предмета

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на тачку 6.1. Извјештаја која описује исплате путних трошкова за чланове Савјета у пуновременом радном ангажману.

Сарајево, 25.06.2014. године

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

Џевад Некић

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

Божана Трнинић

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Законом о Високом судском и тужилачком савјету БиХ¹ формиран је Савјет који у својој надлежности има именовање и дисциплинску одговорност судија и тужилаца. Овим Законом су предвиђене и надлежности које се односе на судије и тужиоце, судску управу и надгледање, координацију информационе и комуникационе технологије, израду буџета за судове и тужилаштва, израду стратешког плана за правосуђе те нацрте закона из ове области. Савјет чине чланови Савјета, Секретаријат и Канцеларија дисциплинског тужиоца.

Законом је утврђено да Савјет има 15 чланова, и то по један судија Суда БиХ, тужилац Тужилаштва БиХ, судија Врховног суда ФБиХ, тужилац Федералног тужилаштва ФБиХ, судија Врховног суда РС, тужилац Републичког тужилаштва РС, судија кантоналног или општинског суда ФБиХ, тужилац кантоналног тужилаштва ФБиХ, судија окружног или основног суда РС, тужилац окружног тужилаштва РС, судија или тужилац којег бира Правосудна комисија Брчко Дистрикта БиХ, адвокат којег бира Адвокатска комора ФБиХ, адвокат којег бира Адвокатска комора РС, члан којег бира Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ, којег бира Савјет министара БиХ на приједлог министра правде БиХ.² Чланови Савјета имају мандат од четири године и могу имати највише два узастопна мандата од четири године.

Секретаријат Савјета обавља стручне, финансијске и административне послове Савјета, уважавајући Законом о Савјету утврђену својеврсну буџетску и административну аутономију Канцеларије дисциплинског тужиоца. Секретаријат има директора и замјеника директора, који су одговорни Савјету. Директора и замјеника директора именује и разрјешава савјет у складу са одредбама Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, на период од четири године.

Савјет има својство правног лица са сједиштем у Сарајеву.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је ревизију Савјета за 2012. годину и изразила позитивно мишљење са истицањем предмета. Основа изражавања оваквог мишљења односи се јавне набавке и план дјеловања за ефикасно провођење програма за превенцију корупције. У Извјештају о ревизији за 2012. годину дате су препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапређењу пословања и отклањању недостатака у даљем пословању.

Савјет је доставио одговор о предузетим активностима на превазилажењу слабости и неправилности које су идентификоване у извјештају о ревизији. Увидом у предузете активности те освртом на реализацију датих препорука утврдили смо сљедеће:

¹ Службени гласник БиХ, број 25/04

² У тексту су короштене скраћенице: БиХ за Босна и Херцеговина, ФБиХ за Федерација Босне и Херцеговине, РС за Република Српска

- **Реализоване препоруке:**

Савјет је новим интерним актима регулисао питање кориштења мобилних телефона и средстава репрезентације. Отклоњени су недостаци који се односе на евидентирање трошкова одржавања у одговарајућем обрачунском периоду, а по питању могућности кориштења заједничког уговора за „Microsoft Premier Support“ прибављено је мишљење Министарства комуникација БиХ. Током ревизије смо утврдили да је побољшана контрола рачуна за репрезентацију, да су захтјеви за поврат ПДВ-а поднесени у току обрачунског периода, евидентирање сталних средстава из донација извршено по набавној вриједности, без индиректних пореза као и да су отклоњени недостаци приликом провођења пописа. Извршена је анализа поступака набавки и у истој су презентирани разлози за понављање и став Савјета да на понављање нису утицали критерији постављени у тендерској документацији. Преговарачки поступци проведени су за законом дефинисане набавке код понављања сличних услуга или радова, а кроз опис техничких карактеристика за набавку возила у једном од поступака обезбијеђено је достављање понуда за возила из различите групације произвођача.

- **Препоруке чија је реализација у току:**

У току је реализација активности на провођењу програма за превенцију корупције.

- **Нереализоване препоруке:**

Задржан је раније успостављени начин исплате путних трошкова члановима Савјета у пуновременом радном ангажману, а рјешавање накнаде на транспарентан начин Савјет очекује кроз измјену законских прописа за које је упућен приједлог у фебруару 2014. године.

Током ревизије смо утврдили да Савјет нема нових информација о реализацији закључака Савјета министара БиХ у вези са повратом краткорочне позајмице у износу од 489.000 КМ у буџет институција БиХ, за чију реализацију су задужени Правобранилаштво БиХ у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ и Министарством правде БиХ. У нашим ранијим извјештајима смо констатовали да реализација наведене препорука зависи од активности других надлежних институција.

3. Систем интерних контрола

Савјет је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и правилима. Контролно окружење чини основ система интерних контрола и подразумијева руковођење и стил управљања, организациону структуру и компетентности и политике људских ресурса.

Према Закону о Високом судском и тужилачком савјету БиХ директор Секретаријата је одговоран за свеукупно обављање стручних, финансијских и административних послова за извршење буџета којег усваја Савјет, као и за остале послове о којима одлучи Савјет. Интерним правилима регулисана је употреба фиксних и мобилних телефона, кориштење возила и средстава за репрезентацију, утврђена лица која остварују право на потрошњу (чланови Савјета и запослени) и лимити за потрошњу. Успостављен је квалитетнији систем интерних контрола када су у питању захтјеви за поврат ПДВ-а за реализована донаторска средства, евидентирање сталних средстава и провођење пописа. Одређена побољшања потребна су код праћења реализације уговора.

Према Закону о интерној ревизији³ Савјет не испуњава критеријуме за успостављање сопствене јединице (одјелјења) за интерну ревизију. Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁴ утврђено је да интерну ревизију обавља јединица организована у Министарству правде БиХ, а у 2013. години није вршена интерна ревизија.

- **Руковођење, организација и људски ресурси**

Савјет је усвојио Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста којим је утврђено да се послови из надлежности Савјета обављају у кабинету Предсједништва, Секретаријату који има 9 одјелјења и у Канцеларији дисциплинског тужиоца. Правилником је утврђен број од 102 радна мјеста. Поред систематизације радних мјеста за послове сталног карактера, доносе се посебне одлуке о пројектним позицијама (систематизација и описи послова) за ангажовање пројектног особља при реализацији појединачних пројеката-донација.

План управљања људским ресурсима не постоји у званичном облику а потребе за новим запошљавањем планирају се кроз динамику запошљавања приликом достављања буџетског захтјева. На основу расположивих информација и изјава запослених може се закључити да су обезбијеђени услови за развој вјештина и стручности запослених, у погледу новчаних ресурса и времена за обуке/едукације. Средства за обуке у значајној су мјери обезбијеђена кроз донаторска средства и иста се користе за различите врсте обука особља у правосуђу.

Управљање људским ресурсима нарочито је значајно за реализацију послова из надлежности Савјета који се тичу именовања судија и тужилаца и активности у вези са предлагањем и именовањем судија уставних судова; утврђивања броја судија тужилаца и замјеника главног тужиоца и прикупљања информација и документације о професионалном статусу судија и тужилаца, укључујући датум њиховог именовања и престанка функције, статистичке податке који се односе на њихове радне резултате и слично. У циљу успостављања квалитетнијег управљања људским потенцијалима у систему правосуђа у БиХ, Савјет је у 2012. години обезбиједио набавку модула из донаторских средстава који се, због усаглашавања у вези са кориштењем личних података, још не користи у пуном капацитету.

Политика управљања људским ресурсима требала би подразумијевати сва потребна прилагођавања институције, која би значила најбољу могућу искориштеност људских ресурса, те усклађивање политике људских ресурса са пословном стратегијом и планираним дијаграмом тока пословних активности.

4. Буџет

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2013. годину⁵ Савјету су одобрена средства у износу од **11.147.000 КМ** (овим износом су обухваћена донаторска средства у износу од 5.593.000 КМ) и укупан број од 105 запослених (84 из буџетских и 21 из донаторских средстава).

Законом одобрени износ средстава увећан је за неутрошена средства из вишегодишњих капиталних улагања из претходне године (1.210.641 КМ), средства од

³ Службени гласник БиХ број 27/08

⁴ Службени гласник БиХ број 49/12

⁵ Службени гласник БиХ, број 100/12

продаје сталних средстава (28.360 КМ) и донаторска средства која нису планирана буџетом (8.479.779 КМ). Након свих увећања расположиви (кориговани буџет) износио је **20.865.780 КМ**, од чега се на буџетска средства односи 6.793.001 КМ, а на донаторска средства 14.072.779 КМ.

У Годишњем извјештају о извршењу буџета који је Савјет доставио Министарству финансија и трезора БиХ као износ коригованог буџета исказан је износ од 21.556.110 КМ. Разлика у презентираним износима од 690.330 КМ односи се на донаторска средства која су у годишњем извјештају исказана у износу од 14.763.109 КМ, и то код донација које су планиране у буџету. На основу захтјева Министарства и Инструкције о сачињавању годишњег извјештаја којим је прописано да се одобрени износ у буџету коригује за измјене (преструктурирање, резерва и слично) те преписке у току године приказан је износ планиран у буџету у износу од 5.593.000 КМ (донације Норвешке и Швајцарске), а као измјена су приказани износи пренесени из претходне године. Уплате донатора у току године за буџетом планиране донације остварене су у мањем износу од планираних (за ове двије донације је уплаћено 4.902.670 КМ), а Савјет је са пренесеним средствима из претходне године располагао са довољно донаторских средстава за реализацију активности. У динамици потрошње за програме посебних намјена која је достављена Министарству приказан је износ средстава који је Савјету био на располагању, који је за донацију Норвешке износио 7.909.437 КМ, а за донацију Швајцарске 1.599.528 КМ.⁶

Извршење буџета Савјета на дан 31.12.2013.године износило је **11.577.420 КМ**, што представља 55% расположивих средстава. Буџетска средства су реализована у износу од 6.072.048 КМ или 89% одобрених, а донаторска средства износу од 5.505.372 КМ или 39% од расположивих.

Савјет је сачинио буџетски захтјев у износу од 11.574.187 КМ, којим су обухваћени основни захтјев 11.176.000 КМ и Анекс у износу од 398.187 КМ. У основном захтјеву садржана су буџетска и донаторска средства, а сачињен је на бази 105 запослених (84 из буџетских и 21 из донаторских средстава). Анексом тражена средства за повећање плата према члану 6. Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама, средства за додатно запошљавање за 7 радних мјеста те додатна средства за финансирање путних трошкова, издатака за енергију и комуналне услуге и уговорене услуге (додатни захтјев-Анекс није одобрен).

Министарство финансија и трезора БиХ одобрило је реструктурирање средстава у оквиру текућих издатака којим су умањена средства са позиције бруто плата и накнада и текућег одржавања на име повећања осталих позиција текућих издатака. У образложењу захтјева Савјета наведено је да су на позицијама за које се врши умањење остварене уштеде због флукуације запослених (бруто плате и накнаде), а да се уговорени износ за одржавање опреме и софтвера неће плаћати до краја текуће буџетске године због препоруке из ревизорског извјештаја о евидентирању издатака у одговарајућем обрачунском периоду, због чега је планирани износ већи од потребног за ове намјене. Средства су реструктурирањем преусмјерена на повећање осталих позиција текућих издатака, а кориговани износи за неке позиције мање су од тражених средстава у буџетском захтјеву (путни трошкови, телефонске и поштанске услуге, енергија и комуналне услуге, набавка материјала), или су незнатно веће у односу на буџетски захтјев, док је највећа корекција извршена на уговореним услугама ради обезбјеђења средстава за услуге објаве обавјештења за упражњене позиције у

⁶ У годишњем извјештају о извршењу буџета као износ коригованог буџета приказан износ за донацију Норвешке приказан је износ од 8.449.854 КМ а за донацију Швајцарске износ од 1.749.441 КМ

правосуђу, објаве обавјештења о набавкама, организацију конференција, исплате накнаде члановима дисциплинских комисија и сл.

5. Планирање и извјештавање о раду

- Стратешки план, програм рада и извјештај о раду

Савјет је на основу Стратегије за реформу сектора правде у БиХ за период од 2008. до 2012. године утврдио ревидирани Стратешки план за период 2010.-2013. године. Статешки план садржи 9 стратешких циљева који су даље разрађени на стратешке програме и за које су утврђени рокови реализације.

Циљеви одређени у Стратешком плану нису садржани у годишњем програму рада, док су у ДОБ-у и буџетском захтјеву наведени програми са оперативним циљевима и активностима за њихову реализацију. Програм рада обухвата појединачне планове Савјета, Секретаријата и Канцеларије дисциплинског тужиоца и детаљно су разрађене активности које су усмјерене на извршавање надлежности и циљева Савјета засебно за организационе дијелове Савјета. Годишњи извјештај о раду сачињен је у форми Извјештаја о реализацији плана рада и садржи информације о реализацији активности предвиђених програмом рада. Може се констатовати да су Програм рада и Извјештај о раду интерног карактера јер се достављају на разматарње и усвајање члановима Савјета, због чега су веома детаљни.

Осим поменутог, Савјет припрема годишњи извјештај у којем наводи своје активности и описује стање у судству и тужилаштву, укључујући и препоруке за његово побољшање. Годишњи извјештај има општи дио у којем је дат преглед активности Савјета и дио са детаљним статистичким подацима за сваки суд и тужилаштво у БиХ и анализу тих података, као и информације о провођењу Стратегије Савјета. Извјештај се до 1. маја сваке године у сврху информисања доставља Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, Савјету министара Босне и Херцеговине, Парламенту Федерације Босне и Херцеговине, скупштинама кантона, Народној скупштини Републике Српске, државном и ентитетским министарствима правде и Скупштини Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

- Превенција корупције

Савјет је у складу са Стратегијом за борбу против корупције Савјета министара БиХ и Акционим планом за провођење Стратегије, који подразумевају преузимање проактивне улоге према превари и корупцији, донио властити план дјеловања против корупције. У току ревизије, Савјет је у координацији са Агенцијом за превенцију корупције и координацију борбе против корупције започео активности на изради Плана интегритета и успостављања система управљања ризицима од корупције.

Препоручујемо Савјету да, с циљем борбе против корупције и успостављања система управљања ризицима од корупције, настави започете активности на изради Плана интегритета.

6. Преглед расхода буџета⁷

6.1 Текући издаци

- Бруто плате

Укупно остварене бруто плате и накнаде из плата износе 3.046.188 КМ, од чега се на нето плате и накнаде односи 1.754.842 КМ а на порезе и доприносе 1.291.346 КМ. На дан 31.12.2013. године Савјет је имао 82 запослена и у овај број нису укључени чланови Савјета.

За обрачун плате запослених примјењују се два закона: Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ⁸ (за стручно особље) и Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ (за остале запослене).

У категорију стручног особља распоређено је 54 запослених. Правилником о критеријима за утврђивање плата стручно особље је распоређено у платне разреде који су утврђени у распонима, па је за шефове одјељења и више правне савјетнике утврђен распон од 2.400 -2.600 КМ, за правне савјетнике и замјенике шефова одјељења од 1.900 -2.400 КМ, а за правнике/остало стручно особље од 1.200 -1.800 КМ. За иста радна мјеста утврђен је различит износ плате унутар наведених платних разреда, у зависности од оцјене према утврђеним критеријима за сваког запосленог. На радна мјеста са средњом стручном спремом и коефицијентима 1-1,7 распоређено је 26 запослених којима се обрачун плате врши на основу Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ. На дан 31.12.2013. године Савјет је имао 2 приправника.

Увидом у појединачна рјешења за плате за тестирани узорак уочили смо да је током 2013. године извршено повећање нето плате стручном особљу примјеном законских одредби којима је утврђено да се основна мјесечна плата коригује за постотак повећања просјечне мјесечне нето плате у БиХ када та просјечна плата по први пут достигне или пређе износ од 800 КМ. Министарство финансија и трезора БиХ није одобрило наведено повећање приликом подношења буџетског захтјева, а у Савјету је повећање образложено законским одредбама као и тиме да је у буџету за ову позицију било довољно средстава за ту намјену.

- Накнаде трошкова запослених

Накнаде трошкова запослених остварене током 2013. године износе 396.073 КМ. Укупне накнаде односе се на: издатке за превоз (24.644 КМ), топли оброк (33.732 КМ), регрес (67.388 КМ), накнаде за рад у комисији (2.300 КМ), помоћ у случају смрти или теже болести (2.448 КМ), накнаде скупштинским заступницима (182.681 КМ) и порези и доприноси на накнаде (82.880 КМ).

Накнаде скупштинским заступницима се односе на накнаде за 15 чланова Савјета: предсједник, два потпредсједника и 12 чланова. Предсједник, два потпредсједника и један члан Савјета су у пуновременом радном ангажману за који добију мјесечни паушал у износу од 1.300 КМ за предсједника, те мјесечни паушал од 1.000 КМ за два потпредсједника и једног члана Савјета.

Остали чланови Савјета који остварују своју редовну плату из средстава буџета примају накнаду од 200 КМ по дану рада, а уколико не могу остваривати редовна примања остварују накнаду од 250 КМ. Обрачун се врши тромјесечно, на основу евиденције о

⁷ Преглед расхода буџета за 2013. годину приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

⁸ Службени гласник БиХ број 90/05

броју дана за које се обрачунава накнада и образложењима доласка (сједница, састанак комисије, радна група, рад у Савјету и сл.).

Укупна годишња накнада за председника износи 15.600 КМ⁹, потпредседника 12.000 КМ, за другог потпредседника за чланство до јуна накнада износи 7.437 КМ и чланство од јула 2013. године 6.937 КМ, члана у пуновременом радном ангажману 12.000 КМ, те за остале чланове у распону од 4.100 КМ до 20.025 КМ (што уједно представља и највећи износ исплаћене накнаде), у зависности од периода у којем су били чланови Савјета.

- **Путни трошкови**

Укупно остварени путни трошкови у 2013. години износе 174.022 КМ, од чега трошкови путовања у земљи износе 140.926 КМ а трошкови путовања у иностранству 33.097 КМ. Значајни издаци на путним трошковима у земљи односе се на трошкове смјештаја у земљи (78.144 КМ) и трошкове дневница у земљи (47.211 КМ). Најзначајнији путни трошкови у иностранству односе се на трошкове смјештаја (5.567 КМ), трошкове дневница (16.971 КМ) и трошкове превоза јавним средствима (9.573 КМ).

Путни трошкови у земљи (140.926 КМ) највећим се дијелом односе на трошкове чланова Савјета приликом доласка на сједнице или за обављање других активности у Савјету. Као што смо констатовали у ојени реализације препорука, задржан је раније успостављени начин исплате путних трошкова члановима Савјета у пуновременом радном ангажману. Наиме, чланови Савјета према Пословнику имају право на све трошкове који се тичу доласка на сједнице и то: дневнице, хотелски смјештај, накнаду за кориштење властитог аутомобила уколико се не користе службени аутомобили¹⁰. Накнада путних трошкова се исплаћује за обављање дужности члана Савјета изван мјеста рада члана Савјета у износу и на начин утврђен позитивним прописима за путне трошкове судија, тужилаца и одређених категорија стручног особља у судским и правосудним институцијама на нивоу БиХ.

Мада чланови Савјета у пуновременом радном ангажману не остварују радно правни статус у Савјету, сматрамо да је њихово мјесто рада сједиште Савјета, због чега не би требало обрачунавати дневнице за доласке и током обављања послова у Савјету. Као што смо и раније наглашавали, дневница би требала представљати надокнаду путних трошкова за обављање повјереног задатка, а не за обављање законом утврђених дужности или за надокнаду других трошкова које чланови Савјета, према важећим законским прописима, не остварују.

Поред дневница, појединим члановима Савјета плаћа се хотелски смјештај (за период који се односи на рад у Савјету) чији износ се мјесечно креће до 1.178 КМ (председавајући Савјета), што је знатно изнад износа за смјештај који је утврђен у подзаконским актима. Члановима Савјета који не користе хотелски смјештај обрачунавају се увећане дневнице од 70%.

Све наведено указује на потребу транспарентног рјешавања питања накнада, што је и иницирано измјенама законских прописа који су упућени у процедуру у 2014. години.

Обрачун накнаде трошкова службених путовања врши се на основу два подзаконска акта: за стручно особље примјењује се Правилник о накнади путних трошкова за службена путовања судија, тужилаца и одређених категорија стручног особља у судским и правосудним институцијама на нивоу БиХ¹¹, док се за остале намјештенике примјењују Одлука о висини дневница за службена путовања запосленим у институцијама БиХ¹². Измјенама Правилника о накнади путних трошкова за службена путовања судија,

⁹ Подаци из интерне евиденције Савјета

¹⁰ Службени гласник БиХ бр. 44/09, 28/10, 58/10, 57/12

¹¹ Службени гласник БиХ бр. 95/06, 67/07, 5/10, 2/13, 12/13

¹² Службени гласник БиХ бр. 32/07, 06/12, 42/12

тужилаца и одређених категорија стручног особља у судским и правосудним институцијама на нивоу БиХ из децембра 2012. године изједначене су висине дневница у земљи и у иностранству са дневницама које се обрачунавају по Одлуци Савјета министара.

Путни трошкови у иностранству (33.097 КМ) углавном се односе на присуство семинарима, конференцијама, радним састанцима, домаћим и међународним едукацијама и сл. Уз путне налоге прилажу се позиви организатора а у мањем броју случајева смо уочили да нису приложене авио карте на основу којих се може утврдити вријеме поласка и доласка, што је основ за обрачун дневница.

- **Издаци телефонских и поштанских услуга**

Издаци телефонских и поштанских услуга остварени у 2013. години износе 73.859 КМ. Значајни трошкови односе се на издатке за фиксне телефоне (26.544 КМ), мобилне телефоне (15.762 КМ), трошкове интернета (17.726 КМ) и поштанске услуге (13.828 КМ). Реализовани износ издатака у 2013. години мањи је у односу на претходну годину за око 15%.

Трошкови мобилних телефона (15.762 КМ): Савјет је у јулу 2013. године донио нови интерни акт којим је обухваћено смањење лимита по корисницима примјењивано кроз план мјера штедње у претходној години. Према новом интерном правилнику право на кориштење службених мобилних телефона остварују 22 запослена: предсједник Савјета (до 150 КМ), потпредсједници и члан Савјета у пуновременом радном ангажману (3 особе до 50 КМ), директор Секретаријата (до 150 КМ), замјеник директора Секретаријата, главни дисциплински тужилац, шеф кабинета и замјеник шефа кабинета Предсједништва Савјета, гласноговорник (појединачно до 100 КМ), 4 возача и координатор распореда возње (појединачно до 70 КМ) и друго особље (8 запослених појединачно до 50 КМ). Дио осталог особља остварују право на мобилне телефоне из средстава донације, у оквиру пројекта за чију су реализацију задужени.

Након доношења новог правилника укинута су допуне по рачунима за регионалне системске администраторе који су од јула повезани у топ-тим пакет с осталим корисницима мобилних телефона.

- **Издаци за употребу возила**

Укупни издаци за употребу возила износе 103.018 КМ и односе се на издатке за гориво (49.276 КМ), моторно уље (1.258 КМ), издатке за оправку и одржавање возила (38.965 КМ), регистрацију (3.461 КМ), услуге прања и паркирања (4.104 КМ) и осигурање возила (5.954 КМ).

Савјет располаже са 11 службених возила. Право на кориштење службених возила у сврху доласка и одласка на посао у складу са правилником Савјета имају предсједник, потпредсједници и чланови Савјета, директор и замјеник директора секретаријата и главни дисциплински тужилац, а за управљање возилима одређени су искључиво возачи Савјета. Интерно је донесен списак осталих запосленика и пројектног особља који на захтјев могу користити возила по потреби посла. Координатор распореда возње – возач води евиденције о кориштењу свих возила у које се уносе подаци о утрошку горива, задужења аутомобила, релације возње и слично. Свако возило се задужује у моменту потребе посла, а по повратку се кључеви враћају координатору, а возила паркирају на паркингу испред сједишта Савјета.

На основу интерних евиденција утврдили смо да су налози углавном исправно попуњени и да су релације на путним налозима усклађене са евиденцијом службених путовања

али и да постоје одступања у километражама за исту путну релацију (нпр. за релацију Сарајево-Мостар-Сарајево евидентирана пређена километража се креће између 248 км и 376 км, за релацију Сарајево-Бања Лука-Сарајево евидентирана пређена километража се креће између 384 км и 533 км). Према информацијама, ради рационализације трошкова врло често се возила користе за превоз више чланова Савјета приликом доласка или одласка са сједница, због чега су релације различите.

У интерним евиденцијама потребно је обезбиједити одговарајуће документовање поменутог начина кориштења возила и детаљније податке о релацијама.

- **Услуге одржавања опреме**

Издаци за одржавање опреме остварени су у износу од 426.395 КМ и односе се на материјал за одржавање опреме (4.495 КМ), услуге оправки и одржавање опреме (110.719 КМ) и услуге одржавања софтвера (311.181 КМ).

Услуге оправки и одржавање опреме (110.719 КМ): Тестирани издаци се односе на одржавање клима уређаја, мрежних уређаја, одржавање сервера и система за похрану и back-ур података на основу уговора које је Савјет закључио са добављачима након проведених процедура набавки.

Уговором за одржавања сервера и система за похрану и back-ур податка у дата центрима (119.972 КМ) утврђена је мјесечна обавеза плаћања одржавања а обавезе извршиоца по основу одржавања подразумевају превентивне прегледе опреме, интервенције на хардверском и софтверском нивоу, те набавку и уградњу резервних дијелова који су урачунати у цијену уговора (резервни дијелови су бесплатни што је дефинисано RSSSA уговором).

Обавезујуће у овом уговору је плаћање уговорене вриједност која мјесечно износи 9.997 КМ, без обзира да ли има одржавања у текућем мјесецу. У случајевима када дође до квара и замјене скупих дијелова овај вид услуге је финансијски повољан. Према наводима ИТ особља уговором је обезбијеђено одржавање опреме која је прилично стара и дешавају се релативно честе интервенције, због чега је овакав начин уговарања исплатив.

Сматрамо корисним да се прије провођења процедуре набавки, на основу искуства из претходног периода и евиденције о замијењеним дијеловима, сачини анализа исплативости оваквог начина уговарања. Сугеришемо да се размотре и друге могућности (нпр. набавка опреме са продуженом гаранцијом уз пуну подршку од 5 година) које су можда исплативије од склапања уговора о одржавању након истека гаранције које су најчешће обавијеђене за период од три године.

Услуге одржавања софтвера (311.181 КМ): Издаци се односе на одржавање web портала, услуге техничке подршке и обнављање лиценци.

Савјет је закључио уговор за одржавање „Microsoft“ програмских производа у износу од 59.965 КМ након дописа Министарства комуникација и промета БиХ да је оправдано закључивање засебног уговора за институције правосуђа.

Услуге одржавања Oгасle лиценци фактурисане су за календарску годину, на основу уговора закљученог са добављачем, а у коме смо утврдили одређене неусаглашености између чланова уговора о датуму ступања на снагу и уговореног износа. Уговором је

дефинисано да ступа на снагу даном обостраног потписивања (27.05. 2013. године) и траје до краја године, утврђена је мјесечна цијена услуге од 12.799 КМ и укупан износ уговора који одговара износу за 12 мјесеци (153.590 КМ), а не за период од закључивања уговора. У документу „Потврда услуге“ који је у прилогу уговора наведено је да је период обнове од 01.01.2013. до 31.12.2013. године, а укупан износ одговара укупно уговореном износу. Процедура набавке покренута је у 2013. години те је уговор закључен након избора добављача, односно у мају 2013. године.

Уговор за набавку антивирус лиценци закључен је у износу од 58.953 КМ. Лиценце се користе у судовима и тужилаштвима који нису покривени уговором који је Савјет министара БиХ склопио са „Microsoft“-ом нити су обухваћене уговором који је засебно закључио Савјет.

Узимајући у обзир значај неометаног и квалитетног функционисања система и неопходност уговарања ове врсте услуге, мишљења смо да би било корисно урадити анализу исплативости проширења постојећег уговора са Microsoft-ом којим би се обухватиле и антивирусне лиценце за све кориснике.

- **Уговорене услуге**

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу 118.365 КМ. Значајни трошкови односе се на услуге медија (23.525 КМ), услуге штампања (9.815 КМ), услуге репрезентације (32.197 КМ), услуге стручног усавршавања (11.567 КМ) и уговоре о дјелу (11.920 КМ).

Услуге репрезентације (32.197 КМ): Савјет је новим интерним актом регулисао кориштење средстава репрезентације, а раније констатовани недостаци који се односе на суштинску контролу рачуна у погледу садржаја рачуна и броја гостију који су наведени у захтјеву за кориштење средстава су отклоњени након првог квартала 2013. године.

6.2. Капитални издаци

Расположива средства за капиталне издатке, без вишегодишњих капиталних улагања, износила су 34.535 КМ (средстава одобреног буџета у износу од 6.175 КМ и увећање за примитке од продаје возила у износу од 28.360 КМ). Најзначајнији издатак у оквиру реализованог износа од 33.508 КМ односи се на набавку једног возила у износу који је реализован у истом износу који је остварен продајом старих возила (28.360 КМ).

6.3. Вишегодишња капитална улагања

Законом одобрена средства за вишегодишња капитална улагања у износу од 1.000.000 КМ увећана су за пренесена неутрошена средства у износу од 1.210.640 КМ. Укупан износ од 2.210.640 КМ средстава намијењен је за реализацију пројекта информатизације и јачања капацитета правосудних институција у БиХ и то путем набавке опреме за потребе Савјета (планирана као капитална улагања у износу од 1.241.035 КМ) и набавке опрема намијењена судовима и тужилаштвима у БиХ (средства у износу од су 969.605 КМ су планирана као капитални грантови).

Укупна реализација средстава за ове намјене је 1.563.422 КМ, а неутрошена средства у износу од 647.219 КМ пренесена су у 2014. годину.

Од укупно реализованог износа за потребе Савјета реализован је износ од 676.035 КМ који се односи на набавку компјутерске опреме, опреме за пренос података и гласа, набавка софтвера и електронске опреме. За набавку опреме за друге правосудне институције реализован је износ од 887.388 КМ, пријем опреме у правосудним институцијама је потписан а у пословним књигама је евидентирана као грантови Федерацији БиХ, Републици Српској и Брчко дистрикту.

7. Биланс стања¹³

Укупна актива Савјета на дан 31.12.2013. године износи 6.653.618 КМ и односи се на новчана средства (45.931 КМ), краткорочна потраживања (183.221 КМ) и неотписану вриједност сталних средстава (6.424.466 КМ).

Краткорочна потраживања (183.221 КМ) односе се на потраживања из буџетских средстава у износу од 8.348 КМ и потраживања из донаторских средстава у износу од 174.872 КМ. Најзначајнија потраживања из буџетских средстава односе се на потраживања за рефундације боловање преко 42 дана (8.020 КМ из буџетских и 6.929 КМ из донаторских средстава) и потраживања за поврат ПДВ-а по различитим пројектима (167.812 КМ).

Укупна пасива Савјета на дан 31.12.2013. године износи 7.674.988 КМ и односи се на краткорочне текуће обавезе (669.773 КМ), обавезе према запосленима (580.749 КМ) и изворе средстава (6.424.466 КМ).

Краткорочне текуће обавезе односе се на обавезе према добављачима (581.150 КМ), обавезе према физичким лицима (86.474 КМ) и обавезе по основу доприноса (2.149 КМ). Обавезе према запосленима састоје се из обавезе за плате (240.014 КМ), обавезе за накнаде плате (103.039 КМ), обавезе по основу пореза и доприноса (230.065 КМ) и обавезе према запосленима за накнаде (7.631 КМ) које су обрачунате за децембар 2013. године.

8. Јавне набавке

Секретаријат Савјета донио је План набавки којим је утврдио предмет набавки, са процијењеном вриједношћу, врстом поступка, планираним временским оквиром за провођење набавки и извором финансирања. За истоврсне предмете набавке утврђен је заједнички поступак у случајевима када су средства из различитих извора финансирања (буџетска и средства донатора) била на располагању у исто вријеме. За највећи број процедура планирано је провођење отвореног поступка, а Планом набавки обухваћени су и поступци који се проводе према процедурама донатора.

Према презентираним подацима Савјета¹⁴ у току 2013. године окончано је 185 поступака јавних набавки, од чега 16 отворених поступака, 10 преговарачких поступака без објаве обавјештења, 18 конкурентских захтјева и 141 поступак путем директног споразума. Вриједност додијелених уговора (без ПДВ-а) путем отвореног поступка износи 4.472.986 КМ, кроз преговарачке поступке 435.447 КМ, кроз конкурентске захтјеве 322.343 КМ а путем директних споразума 158.811 КМ. Извјештајем су обухваћени поступци из

¹³ Биланс стања на 31.12.2013. године приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

¹⁴ Подаци Савјета унесени у WisPPA (Електронски систем за доставу извјештаја о јавним набавкама)

буџетских и донаторских средстава (ако се примјењују процедуре према Закону о јавним набавкама БиХ) за које су уговори закључени у 2013. години, неовисно од периода када је планирана и започета набавка.

На основу података о проведеним броју проведених поступака може се закључити да је највећи број поступака окончан до краја године а да се поступци који су у току и за које ће се уговори закључити у 2014. години односе на набавке из вишегодишњих капиталних улагања и донаторских средстава.

Тестираним процедурама обухваћене су набавке из буџетских средстава и набавке из више извора финансирања а којима су обухваћена и буџетска средства.

- **Ефикасност процеса јавних набавки**

На основу прегледа о планираним и реализованим набавкама те података о броју понављања поступака утврдили смо да је један број поступака понављан једанпут или два пута. Разлози за понављање поступака је недовољан број примљених или примљених прихватљивих понуда. У циљу могућег унапређења ефикасности процеса набавки, Савјет је приликом провођења поновног поступка вршио процјену да ли ће се поступак поништити или је оправдано изабрати добављача у том „поновљеном“ поступку. Набавка горива проведена је путем отвореног поступка, с тим да је поступак једном поништен због недовољног броја технички задовољавајућих понуда. У другом поступку достављена је само једна технички задовољавајућа понуда од добављача са којим је Савјет и раније имао закључен уговор. Како је поступак већ једном поништен, а оба пута је извршена објава у Службеном гласнику, комисија је оцијенила да би ново понављање поступка изазвало финансијске трошкове и дала препоруку да се уговор закључи са понуђачем који је доставио понуду. Оквирни споразум у износу од 119.835 КМ потписан је у фебруару 2013. године на двије године а на основу увида у фактуре утврдили смо да се поштују одредбе уговора те да се обрачунава уговорени попуст од 0,09 КМ/л горива. Мрежна опрема (WAN/LAN) набављена је путем отвореног поступка у коме је од три пристигле понуде једна оцијењена као неприхватљива. Како је процедура претходно проведена два пута путем отвореног поступка, предложено је да се изврши избор и закључивање уговора са добављачем у вриједности 97.978 КМ (са ПДВ-ом).

На основу препорука из извјештаја за 2012. годину Савјет је извршио анализу поништених поступака из претходне године те је уз разлоге због којих су поступци поништени наведен и став да на понављање нису утицали постављени захтјеви у тендерској документацији. Анализа која је сачињена указује на активан однос Савјета према реализацији препорука те изналажење бољих и прихватљивијих рјешења у циљу унапређења пословања. Тестирањем појединих набавки утврдили смо да су код појединих набавки као критериј за оцјену техничке и професионалне способности поново постављени захтјеви о успјешној реализацији најмање једног уговора у претходне три године који је за предмет имао испоруку робе исте или сличне оној која је предмет набавке а чија је вриједност иста или већа од планиране вриједности за предметну набавку. Тако је за набавку два возила утврђена вриједност од 90.000 КМ, за набавку рачунарске опреме утврђена вриједност појединачно по лотовима (250.000 КМ за лот 1-рачунари и додатни монитори, 69.000 КМ за лот 2-преносни рачунари, 107.000 КМ за лот 3-скенери и принтери и 168.000 КМ за лот 4-систем за електронску похрану, архивирање и баскур податка), код набавке лиценци и софтвера (први поступак) такође је утврђена вриједност за неке од лотова (190.000 КМ за лот 1-лиценце за проширење постојеће виртуализацијске платформе, 80.000 КМ за лот 4-набавка софтвера за динамичко мапирање, 90.000 КМ за лот 6-набавка додатних „Microsoft“ лиценци).

Мада су наведени поступци проведени путем отворених поступака у којима није било жалби на тендерску документацију, мишљења смо да се због високо постављених критерија Савјет излаже ризику да не прибави довољан број понуда, због чега се

поступак мора поништити. Осим наведеног, за поједине набавке већих вриједности које при том нису уобичајене за већину уговорних органа (нпр. набавка великог броја рачунара или лиценци) постоји могућност да понуђачи који су за исти или сличан предмет набавке имали закључене уговоре са Савјетом могу обезбиједити предност кроз оцјену техничке и професионалне способности.

Слична је ситуација и са набавком услуга одржавања чистоће која је проведена путем конкурентског захтјева без додатне објаве. Три пристигле понуде задовољиле су формално-правне и техничке услове постављене у конкурентском захтјеву те је закључен уговор са добављачем који је понудио најнижу цијену услуга (46.516 КМ). С обзиром на постављене захтјеве (достављање изјаве да ће се ангажовати најмање 8 особа и то 6 за одржавање чистоће, 1 водоинсталатер и 1 електроинсталатер, достављање потврде за најмање један успјешно извршен уговор који је за предмет имао услуге чишћења и одржавања хигијене укупне вриједности исте или веће од 40.000 КМ у посљедње 3 године, те да је изабрани понуђач дужан доставити полицу осигурања особа које се ангажују на пословима чишћења и одржавања од посљедица несретног случаја/незгоде са ризиком смрти и полицу осигурања од одговорности за штете које могу настати током извршења уговора у износу који није мањи од 5.000 КМ за сваку незгоду) као и да је захтјев упућен само на три адресе, мишљења смо да се Савјет излаже ризику да у поступку не обезбиједи задовољавајући број понуда као и да уговор буде закључен са понуђачем који је изабран и ранијих година.

• Законитост процеса јавних набавки

У тестираним процедурама смо утврдили да су након преговарачког поступка закључени уговори за услуге штампања (два уговора у износима од 60.045 КМ и 6.283 КМ-донаторска средства). Поступци су проведени на основу одредби Закона о јавним набавкама БиХ о процедурама за набавку нових услуга или радова који представљају понављање сличних услуга или радова повјерених добављачу којем је исти уговорни орган додијелио ранији уговор. Са изабраним добављачем закључен је оквирни споразум у 2012. години, а приликом тадашњег провођења поступка указано је на могућност вођења преговарачког поступка. Успостављена је количинска евиденција о реализацији споразума.

Набавка три возила (из донаторских средстава и средстава остварених продајом возила) извршена је кроз два отворена поступка. У првом поступку планирана је набавка једног возила те су на основу описа техничких карактеристика понуде доставили понуђачи из исте групације (VW) и уговорена набавка једног пасата у износу од 52.831 КМ са ПДВ-ом. У другом поступку (за два возила) достављене су три понуде из исте групације произвођача возила (VW), док је једна понуда гласила на возила друге групације али понуђач није доставио све тражене доказе па је понуда оцијењена као неприхватљива. Уговор за набавку два пасата је закључен са добављачем који је од преостале три прихватљиве понуде имао најнижу цијену понуде у износу од 109.173 КМ.

Наведени поступци реализовани су у складу са законским прописима.

• Реализација уговора о набавкама

Као што је већ наведено код услуга одржавања софтвера плаћање трошкова одржавања Oracle лиценци (уговор у вриједности од 153.590 КМ) извршено је на основу уговора код кога смо утврдили неусаглашености између појединих чланова уговора. Процедура набавке покренута је у 2013. години, због чега је уговор закључен након избора добављача, односно у мају 2013. године али са уговореним износом за цијелу годину. **С обзиром да „Oracle“ лиценце важе за календарску годину, потребно је правовремено провести процедуру избора добављача и међусобно усагласити поједине одредбе уговора;**

Добављачи за услуге сервисирања и одржавања службених возила изабрани су путем конкурентског захтјева са додатном објавом. За оба лота достављена је по једна понуда па су, с обзиром на постојање законске могућности за закључење уговора, исти закључени у вриједности од 35.845 КМ (лот 1-одржавање возила VW) и 10.000 КМ (лот 2-одржавање возила Шкода). **Увидом у тестиране фактуре може се извести закључак да се приликом фактурисања од стране добављача највише фактуришу они дијелови који нису предметом уговора односно за поједине замјенске дијелове не може се провјерити реална цијена за исте.**

9. Остало

• Донације

Савјет је у 2013. години на располагању имао донаторска средства у износу од 14.072.779 КМ, од чега су пренесена неутрошена средства из претходне године износила 6.546.513 КМ, а уплате донатора у текућој години у износу од 7.526.266 КМ.¹⁵ Од укупно расположивих средстава реализовано је 5.505.372 КМ.

У Табели I у прилогу Извјештаја приказана су расположива и реализована средства по свакој донацији збирно. На основу података о преносу и реализацији донаторских средстава констатовали смо да се одређени износи воде као програми а односе се на неутрошена средства по основу ранијих донација. Према информацијама, за наведена средства донатори нису тражили поврат нити је прибављена сагласност за реализацију остатка неутрошених средстава, а за неке од донација Савјет нема ни одговарајуће контакте путем којих би се ријешило питање даљег статуса средстава. **Сугеришемо да се предузму активности на рјешавању статуса средстава која су евидентирана као донације, а да се поступања у сличним ситуацијама покушају прецизније дефинисати приликом закључивања будућих уговора.**

У току 2013. године на снази су били уговори потписани са донаторима за реализацију слjedeћих пројеката:

- Пројекат „Подршка правосуђу Босне и Херцеговине-Јачање тужилачких капацитета у кривично-правном систему“ (П-280) за који је Уговор о реализацији пројекта потписан 09.11.2010.године између Савјета и Швајцарске Конфедерације путем Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC) и Амандмана број 1. од 29.09.2011. године. Укупан износ буџета пројекта одређен је у износу од 3.087.184 КМ. Расположиви износ средстава у 2013. години је износио 1.599.528 КМ, од чега је реализовано 535.415 КМ ;
- Пројекат „Подршка правосуђу“ (П-320) на основу уговора са Норвешком владом за који је реализација предвиђена у периоду 2011.-2014. године. Укупна вриједност финансијске помоћи Норвешке у износу од 51.800.000 норвешких круна (око 6.500.000 EUR) намијењена је за подршку правосуђу кроз пет подпројеката. У 2013. години на располагању су била средства у износу од 7.909.437 КМ, а реализовано 2.202.094 КМ;
- Пројекат ИПА 2010 „Јачање правосуђа“ (П-360) за који укупна уговорена вриједност износи 1.000.000 EUR а исти ће се реализовати у периоду од октобра 2012. до јануара 2014. године. Током године расположива средства су износила 1.544.156 КМ, а реализован је износ од 1.282.319 КМ,

¹⁵ Констатована је разлика у односу на Годишњи извјештај о извршењу буџета, опширније у Тачки 4 Извјештаја (Буџет)

- Пројекат за унапређење ефикасности правосуђа (П 370) на основу уговора са шведском организацијом за међународну сарадњу СИДА. Уговор у износу од 33.000.000 шведских круна планиран је за реализацију у периоду од новембра 2012. до јуна 2016. године. Расположена средства у 2013. години су износила 2.911.455 КМ док је реализован износ од 1.459.977 КМ.

Појединачним уговорима са донаторима предвиђена је обавеза сачињавања извјештаја независног ревизора периодично током трајања пројекта, осим за пројекат норвешке помоћи за који ће се ревизија обавити по окончању пројекта. С обзиром на уговорену обавезу ангажовања независног ревизора, наши поступци током обављања ревизије нису били усмјерени на захтјеве постављене у донаторским уговорима.

Према врсти расхода, донаторска средства су реализована на сљедећи начин:

I	Текући издаци	3.747.945
1.	Бруто плате и накнаде	2.332.132
2.	Накнаде трошкова запослених	64.817
3.	Путни трошкови	133.264
4.	Издаци телефонских и пошт. Услуга	14.285
5.	Издаци за енергију и ком. Услуге	6.136
6.	Набавка материјала	53.832
7.	Издаци за услуге превоза и горива	4.823
8.	Трошкови закупа	0
9.	Издаци за текуће одржавање	4.959
10.	Издаци за осигурање и тр.пл. промета	23.854
11.	Уговорене и друге услуге	1.109.843
II	Капитални издаци	354.954
1.	Набавка опреме	354.954
III	Текући грантови	1.020.787
IV	Капитални грантови	381.686
V	Укупно (I+II+III+IV)	5.505.372

У наставку дајемо преглед појединачних донација, са најзначајнијим трошковима реализованим у оквиру пројекта:

Пројекат „Подршка правосуђу“ (П 320): Укупан износ реализован у току године износи 2.202.094 КМ, од чега су текући издаци 1.618.675 КМ, капитални издаци 280.884 КМ и капитални грантови 302.535 КМ.

Најзначајнији издаци у оквиру текућих издатака односе се на бруто плате и накнаде пројектног особља (износу од 688.536 КМ) и уговорене услуге у износу од 786.308 КМ. На реализацији пројекта ангажовано је 18 запослених на одређено вријеме који су сврстани у категорију стручног особља. Уговорене услуге односе се на накнаде за међународног члана Савјета и међународне консултанте (580.742 КМ), стручне услуге (15.310 КМ) и уговоре о дјелу (88.781 КМ).

Пројекат IPA 2010 „Јачање правосуђа“ (П 360): Реализовани износ од 1.282.319 КМ односи се на текуће издатке, од чега су најзначајније плате и накнаде (1.089.360) и правне услуге (72.698 КМ).

На реализацији пројекта је ангажовано 25 запослених, од чега је 24 сврстано у категорију стручног особља.

Пројекат за унапређење ефикасности правосуђа (П 370): Средства су реализована у износу од 1.459.977 КМ, а најзначајнији се односе на бруто плате и накнаде (242.843 КМ), уговорене и друге посебне услуге (67.615 КМ), набавку опреме (69.622 КМ), текуће грантове (1.020.787 КМ) и капиталне грантове другим нивоима власти.

Укупан број запослених у децембру 2013. године износио је 8, од којих 7 запослених припада категорији стручног особља, а један запослени је на позицији возача. На позицији текућих грантова евидентирани су новчани трансфери судовима у БиХ у циљу побољшања ефикасности судова и скраћење времена рјешавања предмета. Трансфер средстава врши се након потписаног меморандума и анекса меморандума, те документације о реализованим трошковима коју достављају судови.

Обрачун плате врши се на основу прописа које Савјет примјењује код обрачуна плате стално запосленим, тј. Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ и Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, у зависности да ли је особље сврстано у категорију стручног особља или запосленике. Уговорене услуге исплаћене су на основу уговора са донаторима о ангажовању консултаната и експерата и на основу уговора о дјелу са извршиоцима ангажованим за обављање послова уноса података у базе, по основу рада у комисијама Савјета и радним групама и сл.

10. Кореспонденција

Савјет је у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2013. годину. Дио наведених образложења и коментара је прихваћен те су извршене исправке и корекције појединих термина на које је указано у коментарима. Детаљно објашњење дијела коментара који су прихваћени (и коментара који нису прихваћени) дато је у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији који је достављен руководству Секретаријата уз коначан Извјештај о ревизији за 2013. годину.

Вођа тима за
финансијску ревизију

Сњежана Баштинац, виши ревизор

Чланови тима:

Механовић Фатима
Фатима Механовић, ревизор

Вујевећ Ивана
Ивана Вујевећ, помоћни ревизор

Велић Нерман
Нерман Велић, ИТ ревизор

Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију

Миро Галић, виши ревизор

Руководилац Одјељења за
развој, методологију и
контролу квалитета:

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор

III ПРИЛОГ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА

Преглед расхода буџета за 2013. годину

Назив институције: Високо судско и тужилачко вијеће БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	4.547.825	0	4.547.825	4.475.117	98
Бруто плате и накнаде	3.124.654	-63.000	3.061.654	3.046.188	99
Накнаде трошкова запослених	412.799	0	412.799	396.073	96
Путни трошкови	159.031	15.000	174.031	174.022	100
Издаци телефонских и пошт.услуга	62.560	16.000	78.560	73.859	94
Издаци за енергију и ком.услуге	112.000	15.500	127.500	121.145	95
Набавка материјала	12.000	2.000	14.000	13.993	100
Издаци за услуге превоза и горива	50.400	5.700	56.100	56.025	100
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0		
Издаци за текуће одржавање	536.500	-38.000	498.500	469.464	94
Издаци за осигурање	3.000	3.300	6.300	5.983	95
Уговорене и друге посебне услуге	74.881	43.500	118.381	118.365	100
2. Капитални издаци	6.175	28.360	34.535	33.508	97
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	6.175	28.360	34.535	33.508	97
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	1.000.000	1.210.641	2.210.641	1.563.422	71
Пројекат информатизације и јачања капацитета правосудних институција у БиХ	1.000.000	1.210.641	2.210.641	1.563.422	71
5. Новчане донације	5.593.000	8.479.780	14.072.780	5.505.372	39
ФБиХ Америчка донација-центар за едук.0112030	0	29.709	29.709	0	0
ЕЦ пројекат подршке ВСТВ 2006-2007 0112100	0	47.958	47.958	0	0
Помоћ Шпанске агенције за ЦСД 0112140	0	25.013	25.013	25.012	100
Британска донација 0112220	0	2.603	2.603	0	0
СВИСС 2010/2012-Јачање тужилачких капацитета у кривично правном систему 0112280	758.615	840.913	1.599.528	535.415	33
Британска донација 0112300	0	6	6	0	0
Норвешка Влада за ВСТВ 2011-2014 0112320	4.834.385	3.075.052	7.909.437	2.202.094	28
Чешка донација 0112330 (Преглед и дорада испитних задатака)	0	2.452	2.452	555	23
Британска донација 0112340 (Мјере за заштиту свједока)	0	91	91	0	0
Британска донација 0112350 (Јачање капацитета правосудних институција у процесуирању ратних злочина)	0	371	371	0	0
ИПА 2010 0112360 (Јачање правосуђа БиХ)	0	1.544.156	1.544.156	1.282.319	83
СИДА 0112370 (Пројекат за унапријеђење ефикасности правосуђа)	0	2.911.455	2.911.455	1.459.977	50
Укупно (1+2+3+4+5)	11.147.000	9.718.780	20.865.780	11.577.420	55

Напомена: колона 2 у збиру треба да одговара одобреном буџету по закону тако што:

вишегодишње капиталне издатке одобрене у буџету за текућу годину треба приказати под ред бр 4 у колони 2

вишегодишње капиталне издатке пренесене из ранијих година треба приказати под ред бројем 4. у колони 3

новчане донације одобрене у буџету за текућу годину треба приказати под редним бројем 5. у колони 2

новчане донације одобрене ван буџета за текућу годину треба приказати под редним бројем 5. у колони 3.

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана _____ 2014. године.

Директор Секретаријата:

Биланс стања на дан 31.12.2013. године

Назив институције: Високо судско и тужилачко вијеће БиХ

Табела II

Опис	31.12.2012.	31.12.2013.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	173.840	229.152	132
Новчана средства	31.455	45.931	146
Краткорочна потраживања	142.385	183.221	129
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	5.873.780	6.424.466	109
Стална средства	12.775.985	15.518.466	121
Исправка вриједности	6.902.206	9.094.000	132
Неотписана вриједност сталних средстава	5.873.780	6.424.466	109
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	6.047.620	6.653.618	110

3. Краткорочне обавезе и разграничења	1.516.010	1.250.522	82
Краткорочне текуће обавезе	876.218	669.773	76
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	639.792	580.749	91
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења			
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	5.873.780	6.424.466	109
Извори средстава	5.873.780	6.424.466	109
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	7.389.790	7.674.988	104
------------------------------	------------------	------------------	------------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл. 8. став 4. напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило дана _____ 2014. године

Директор Секретаријата

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Високог судбеног и тужитељског вијећа Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2013. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ („Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/12), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 33/07 и 16/10 и протокол Министарства финансија и трезора број: 01-05-02-1-656-1712 од 23.01.2012. године) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-644-1/12 од 20.01.2012. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2013. годину (Службени гласник БиХ број 100/12) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Вијећа.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневере и остале незаконитости.

Датум, _____

Директор
Адмир Суљагић

